

การพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3

The Development of the Academic Administration Model of Basic Primary Educational Institutions under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area Office 3

กมลรัตน์ แก่นจันทร์¹, นารีรัตน์ รักรวิจิตรกุล², เจริญ ราชโสภา³

Kamonlrat Kaenchan¹, Nareerat Rakwichitkul², Charoen Ratchasopha³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 และ 2) เพื่อพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 การวิจัยมี 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยสร้างแบบสอบถามไปสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 50 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการจำนวน 83 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 198 คน สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน สูง 5 อันดับแรกของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 และผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบ 3 อยู่ในระดับดีจำนวน 5 โรงเรียน

ระยะที่ 2 ร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 นำร่างรูปแบบไปดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยผู้ร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษาจำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน และประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2

¹ M.Ed. Candidate in Education Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Faculty of Education, Mahasarakham University

³ Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2

ศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูจำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ด้านที่สภาพปัจจุบันมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวการประเมินรูปแบบและ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมี 8 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การนิเทศการศึกษา 4) การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้ 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 8) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารวิชาการ การบริหารวิชาการ

Abstract

The research aimed to 1) examine the current conditions, problems and academic administration of basic education schools under the office of Sakon Nakhon educational service area office 3, 2) develop the academic administration model of basic educational schools under the office of Sakon Nakhon educational service area office 3. The study was divided into 2 phases.

Phase 1: Study the researches and literatures concerning the framework, the current conditions and the problems of academic administration to gain the concept for constructing a set of questionnaire. The questionnaire was then used to collect data from 50 administrators, 83 heads of academic sections and 198 heads of learning areas ; and interviewed the administrators of 5 schools that ranked top-five of the national education test scores (O-NET) and were certified by the office of educational standard assurance and quality assessment in the third-round inspection.

Phase 2: Construct the model of educational administration of basic education

schools under the office of Sakon Nakhon educational service area office 3, held a focus group discussion of which the participants were 2 educational administrators and 5 school directors on the constructed model, evaluated the educational administration models of the schools under the office of Sakon Nakhon educational service area office 3 by 30 school administrators and teachers. The instruments used to collect data were a set of questionnaire, interviewing forms, recording forms and evaluating forms. The data were analyzed by a computer application. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation. The results were as follows:

1) The current conditions of academic administration of basic education schools under the office of Sakon Nakhon educational service area office 3, overall, were at a high level. The highest mean was the development of the learning process. The problems of academic administration, overall, were at a moderate level. The most problematic aspect was supervision.

2) The academic administration model of basic education schools under the office of Sakon Nakhon educational service area office 3 consisted of 6 factors which were: 1) the principle of the model, 2) the objective of the model, 3) the mechanic of the model, 4) the operating of the model, 5) the evaluation of the model and 6) the conditions for the model's success. The framework of the academic administration consisted of 8 aspects which were: 1) the development of school curriculum, 2) the development of learning process, 3) the educational supervision, 4) the educational measurement and evaluation and the transfer of the learning result, 5) the development of educational quality assurance system, 6) the research for developing educational quality, 7) the development of medias, innovation and educational technology and 8) the development of learning resources. The appropriateness and possibility of the schools' administration were all found to be at a high level.

Keywords: Academic administration model, academic administration

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ ความมุ่งมั่นและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ,

2546: 5) โดยมาตรฐานการศึกษาของชาติด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีเป้าหมายอยู่ที่การพัฒนาคนไทยให้เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548: 3) เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการศึกษาคือกระบวนการสำคัญในการช่วยให้คนพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ตั้งแต่พัฒนาชีวิตวัยแรกเกิดไปจนถึงวัยแห่งการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถที่จะ

ดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ มีรายได้ เลี้ยงตนเอง สร้างพลังครอบครัว ชุมชน และสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างสรรค์พัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยรวมอย่างสันติจบจนถึงวัยสูงสุดสุดของชีวิต ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการศึกษาคือเป็นเครื่องมือในการวางรากฐานสร้างสรรค์พัฒนาความเจริญมั่นคง และแก้ไขปัญหาต่างๆ แก่สังคมตั้งแต่ตนเอง ครอบครัว ประเทศชาติและโลก (สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535-2539: 1)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงซึ่งในสถานศึกษานั้นจะเห็นได้ว่าหัวใจการศึกษาอยู่ที่การบริหารงานวิชาการ มีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษา จะปรากฏเด่นชัดเมื่อมีการบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ อุทัย บุญประเสริฐ (2538: 62) กล่าวว่า งานสำคัญของโรงเรียนคืองานวิชาการถ้าหากโรงเรียนดำเนินการผิดพลาดทางวิชาการ ก็น่าจะพิจารณาได้ว่าโรงเรียนนั้นประสบความสำเร็จในทางตรงกันข้ามโรงเรียนใด ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานวิชาการ โรงเรียนนั้นก็สมควรที่จะได้รับการยกย่อง ยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่ดำเนินการกิจการของโรงเรียนได้ผล ซึ่งสอดคล้องกับปองลิน วิเศศิริ (2549: 2 อ้างถึงใน Miller, 1965: 3175) ที่เน้นความสำคัญของงานวิชาการว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน และปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 17) ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า

ความสำเร็จของงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่การบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ และคิดอย่างสร้างสรรค์ช่วยเพิ่มความสนใจและใส่ใจต่ออนาคต ช่วยในการฝึกทักษะการวิจัย การทำงานเป็นกลุ่ม รวมถึงทักษะในการสื่อความหมาย เช่น การพูดและการเขียนที่มีคุณภาพ ที่สำคัญการใช้เทคนิคการแก้ปัญหาอนาคตนี้นักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมกันคิดและระดมสมอง โดยใช้ทักษะการคิดระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับปฐมภูมิจนถึงทักษะการคิดขั้นสูง เทคนิคนี้สามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนของสาระการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขได้พัฒนาศักยภาพของตนเองสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติที่มีความสำคัญต่อการบรรลุจุดมุ่งหมายที่คาดหวังเพราะคนไทยส่วนใหญ่จะสิ้นสุดการศึกษาในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานนี้โดยเน้นให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่โดยตรงและให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียนผู้แทนครูผู้แทนองค์กรชุมชนผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ค: 20)

ในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ซึ่งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในขอบข่ายดังกล่าวจะต้องจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการบริหารงาน

วิชาการในสถานศึกษาทุกแห่งมีสถานศึกษาที่สังกัดในสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติก่อนที่เปลี่ยนแปลงเป็นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเรียกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาซึ่งปัจจุบันใช้คำว่าโรงเรียนที่จัดการศึกษา 3 ระดับได้แก่ระดับก่อนประถมศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการศึกษาภาคบังคับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งเปลี่ยนแปลงสังกัดตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 28-29) ส่วนการดำเนินงานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวข้างต้นต้องอาศัยการบริหารงานด้านต่างๆ ในโรงเรียนและการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ดังจะเห็นได้จากมาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาจะปรากฏชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ (บุญทิพย์ สุริยวงศ์, 2544) นอกจากนี้งานวิชาการยังเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้นๆ โดยดูที่ผลผลิตการศึกษาคือตัวนักเรียนว่ามีคุณภาพเพียงใดเป็นที่ยอมรับชื่นชม ของสังคมหรือไม่อย่างไรโรงเรียนจะมีชื่อเสียงหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นส่วนใหญ่ผู้บริหารและครูจึงควรให้ความสนใจและทุ่มเทให้กับการบริหารงานวิชาการให้มากที่สุด ด้วยจากเหตุผลข้างต้นจึงกล่าวได้ว่าการบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่

ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรต่อไป (รุจิรุ ภู่วสาระ, 2545)

ปัญหาการจัดการศึกษาในปัจจุบันเกิดจากสภาพปัญหาทางด้านระบบบริหาร และการจัดการของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง แม้จะมีการมอบอำนาจไว้เพียงบางเรื่อง การกระจายอำนาจลงสู่เขตพื้นที่การศึกษายังมีน้อย ในการบริหารงาน โดยเฉพาะในด้านนโยบายและแผน งบประมาณ และความไม่ต่อเนื่องของแผน เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงและทางการเมืองทำให้เกิดความสูญเปล่าทั้งในด้านทรัพยากรและก่อให้เกิดปัญหาต่อเนื่องหลายประการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 2) การจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ให้ความสำคัญแก่การบริหารงานวิชาการอย่างเต็มที่ แต่สถานศึกษาในสังกัดโดยส่วนมาก ก็ยังคงมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) ที่ผ่านมาพบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง ปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสภาพครูไม่ครบชั้น และมีนักเรียนจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลา เต็มความสามารถ เพราะครูมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการสอนหลักสูตรและแผนการเรียนรู้อยู่ไม่ค่อยสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งสาเหตุมาจากได้รับงบประมาณน้อย สื่อและเทคโนโลยีและการสื่อสารมีใช้อย่างจำกัด และที่มีอยู่ก็ไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2556: 2)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะเป็นหัวหน้างานบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนางานบริหารงานวิชาการ จึงมีความสนใจศึกษารูปแบบ การบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อสนเทศไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน การกำหนดนโยบาย และการวางแผนพัฒนางานบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของผู้วิจัยเอง และสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนักวิชาการเพื่อนำไปเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ไปสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 50 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการจำนวน 83 คนหัวหน้ากลุ่ม

สาระการเรียนรู้ จำนวน 198 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 331 คนซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดของโรงเรียน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2543: 40)

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานวิชาการ ประสบความสำเร็จ (Best practice) จากโรงเรียนที่มีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติชั้นพื้นฐาน (O- NET) สูง 5 อันดับแรก และผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบ 3 อยู่ในระดับดี จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ร่างรูปแบบ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาดำเนินการร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ขั้นตอนที่ 2 ยกร่างรูปแบบโดยวิธีประชุมสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ จำนวน 5 คน รวมจำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ ของรูปแบบงานบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา

ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกผลการศึกษาได้ ดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนของสภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.55	0.03	มาก
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.60	0.04	มาก
3	การนิเทศการศึกษา	3.53	0.03	มาก
4	การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้	3.54	0.05	มาก
5	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	3.57	0.08	มาก
6	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.51	0.04	มาก
7	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.52	0.09	มาก
8	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.53	0.02	มาก
โดยรวม		3.55	0.64	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบัน การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด

ลงไป ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.04) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.08) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.03)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนของสภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.72	0.06	ปานกลาง
2	การพัฒนาระบบการเรียนรู้นักเรียน	2.97	0.06	ปานกลาง
3	การนิเทศการศึกษา	3.22	0.10	ปานกลาง
4	การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้นักเรียน	2.84	0.06	ปานกลาง
5	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	2.78	0.13	ปานกลาง
6	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.00	0.02	ปานกลาง
7	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	2.89	0.08	ปานกลาง
8	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นักเรียน	3.20	0.07	ปานกลาง
	โดยรวม	2.95	0.48	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.10) รองลงมาคือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นักเรียน ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.07) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.06)

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีรายละเอียด ดังนี้

ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ

2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวการประเมินรูปแบบและ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มี 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นักเรียน 3) ด้านการนิเทศการศึกษา 4) ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้นักเรียน 5) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 8) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้นักเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยดังกล่าวอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา การบริหารงานในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน การบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมากและเมื่อพิจารณาการบริหารงานทั้ง 8 ด้าน ด้านที่มีสภาพปัจจุบันมากที่สุด คือ ด้านการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้านที่มี สภาพปัจจุบันน้อยที่สุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา ส่วนสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา รองลงมาคือ การพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ข้อค้นพบปรากฏดังนี้ อาจ จะเป็นเพราะ การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจ หลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) มุ่งกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปให้สถาน ศึกษาให้มากที่สุดเพราะการศึกษาเป็นกระบวนการ เรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและ สังคมการศึกษาช่วยพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้คุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 33) ประกอบกับ งานวิชาการ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุก ชนิดในโรงเรียนเพื่อดำเนินการและพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ อันเป็น เป้าหมายและภารกิจสูงสุดของสถานศึกษา (กิตติมา ปริดีติติก, 2539: 74) ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ให้ความสำคัญในงานบริหารงานวิชาการ 8 ด้านมากที่สุด ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การ พัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ 3) การนิเทศการศึกษา 4) การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอน การ เรียนรู้ 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการ ศึกษา 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษา 8) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่มีผล ต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยตรงผู้บริหาร โรงเรียนและครูต้องให้ความสำคัญทบทวนปัญหา กำลังกายกำลังใจเพื่อพัฒนางานวิชาการให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากความสำคัญดังกล่าว ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพ การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดย รวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ วรรณพันธ์ (2552: 120) ได้ศึกษาสภาพและ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบางไถ่ เกื่อน (ต้นติวลิษฐ์ ประชานุกูล) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้น พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายด้านเมื่อ พิจารณาอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะว่าการ บริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 33) ที่กล่าวว่างานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นหัวใจของ การบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถาน ศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพ ของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางด้าน วิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาการจัดการเรียน การสอนและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและ บุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาทั้งทางตรงหรือ ทางอ้อม สอดคล้องกับ พิชัย เสงี่ยมจิตต์ (2542: 54- 55) ที่กล่าวว่าการบริหารวิชาการเป็นหน้าที่ หลักของสถานศึกษาผู้อำนวยการสถานศึกษาจะ ต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของงานวิชาการ เข้าใจระบบ และขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นการวางแผนงานวิชาการการจัดดำเนินงาน เกี่ยวกับการเรียนการสอน การบริหารงานวิชาการ

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองมีการจัดระบบงานนิเทศงานติดตามและพัฒนางานวิชาการจากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ อรทัย สุวรรณหาร (2558: 127-129) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์พบว่าโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์มีสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับนริชกร ทองน้อย (2556: 254-258) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนประถมศึกษาพบว่าการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการที่สร้างขึ้นมีปัญหาค่าดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวการประเมินรูปแบบและ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมี 8 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การนิเทศการศึกษา 4) การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้ 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 8) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการดังกล่าวขึ้นโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดีโดยแต่ละท่านแสดงข้อคิดเห็นและเสนอแนะในการปรับปรุงองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของรูปแบบซึ่งสามารถนำไปใช้จริงในสถานศึกษาทั้ง 6 องค์ประกอบ และขอบข่ายงานบริหารงานวิชาการทั้ง 8 ด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของคัมภีร์ สุดแท้ (2553: 177-178) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งได้เสนอแนะแนวคิดในการปรับปรุงร่างรูปแบบในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปาริชาติ ชมชื่น (2555: 287- 288) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา มีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 ขั้นตอนได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) กลไกการดำเนินการ 4) การดำเนินการ 5) การประเมินผลและ 6) เงื่อนไขความสำเร็จโดยรูปแบบประกอบด้วยองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ 7 องค์ประกอบหลัก 63 องค์ประกอบย่อยและองค์ประกอบผู้ที่มีส่วนร่วม 8 องค์ประกอบหลัก 57 องค์ประกอบย่อย สอดคล้องกับ รวี จันทะนาม (2557: 294-307)

ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผล ในโรงเรียนขนาดกลางพบว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนขนาดกลางมี 4 องค์ประกอบหลัก 21 องค์ประกอบย่อยได้แก่ 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการมี 3 องค์ประกอบย่อย 2) การจัดการเรียนการสอนมี 4 องค์ประกอบย่อย 3) การบริหารการเรียนการสอนมี 11 องค์ประกอบย่อย 4) การวัดผลประเมินผลมี 3 องค์ประกอบย่อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดขั้นตอนการสร้างและการพัฒนารูปแบบจากนักวิชาการศึกษา เช่น บุญชม ศรีสะอาด (2533: 3-5) สมาน อัครภูมิ (2537: 66) และอีกหลายๆ ท่านซึ่งล้วนแล้วแต่มีความน่าเชื่อถือและผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินรูปแบบเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นอย่างดีดังนั้นเมื่อเห็นองค์และตัวบ่งชี้ต่างๆ จึงทำให้สามารถตัดสินใจประเมินว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้สอดคล้องกับวิภา ทองหง่า (2554: 290-308) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่ารูปแบบวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีความเหมาะสมความเป็นไปได้ความถูกต้องและใช้ประโยชน์ได้จริงสอดคล้องกับทฤษฎีและกรอบแนวคิดของการวิจัย สอดคล้องกับเอนก ไชยโย (2555: 102) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบ้านแม่สะเป่ได้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 พบว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบ้านแม่สะเป่ได้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 มีความถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปได้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดและทฤษฎีของการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชริน สงค์ประเสริฐ

(2550: 189-205) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบพิจารณาพัฒนาเพิ่มเติมในเรื่องการบริหารงานวิชาการ

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านการวิจัยคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและต้องส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงานในเรื่อง การวิจัยคุณภาพการศึกษาให้มากขึ้น

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความช่วยเหลือ โดยจัดสรรงบประมาณรองรับการดำเนินงาน พร้อมทั้งศึกษา หาแนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษา ให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผู้บริหาร ครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องตระหนักเห็นความสำคัญในเรื่องการนิเทศการศึกษา ให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การ
พัฒนารูปแบบการวิจัยการศึกษา เพื่อยกระดับการ
ปฏิบัติงานวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.2 ควรทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การ

พัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนา
คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้น
ฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาสกลนคร เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ วรรณพันธ์. (2552). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบางไถ่เถื่อน (ต้นติวิลิษฐ์ประชาชนกุล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม,
- กิติมา ปรีดีดีลิก. (2539). *ทฤษฎีบริหารองค์การ*. กรุงเทพฯ: ธนการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: อรุณสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *เอกสารสาระการเรียนรู้ประกอบชุดวิชาการพัฒนาการบริหารสถาบันการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มปท,
- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ คุษภูมินัดิต., มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทิพาวดี เมฆสวรรค์. (2541). *การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.
- นิรัชกร ทองน้อย. (2556). *การพัฒนาระบบการงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชัย เสงี่ยมจิตต์. (2546). *ขอบข่ายงานวิชาการ. เอกสารการสอนการบริหารงานวิชาการ*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- เพชริน สงค์ประสงค์. (2550). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุษภูมินัดิต, พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญทิพย์ สุริยวงศ์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับมาตรฐาน ระบบคุณภาพ ISO 9002 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา*. วารสารวิชาการ. อักษรไทย
- ปรีชาติ ชมชื่น. (2555). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 127 ตอนพิเศษ 98 ง หน้า 28- หน้า 61 วันที่ 18 สิงหาคม 2553.
- ปองสิน วิเศษศิริ. (2549, กรกฎาคม). แนวคิดการบริหารการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารการศึกษาไทย*, 3 (22), 26-34
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2553). *พื้นฐานวิจัยการศึกษา*. มหาสารคาม: ประสานการพิมพ์.
- รุจิรี ภูสาระ. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- รวี จันทะนาม. (2557). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผล ในโรงเรียนขนาดกลาง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม., อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิภา ทองเหง้า. (2554). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาปร.ด., กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สमान อัครภูมิ. (2537). *การพัฒนารูปแบบการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด*. วิทยานิพนธ์ ค.ด., กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร. (2556). *ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียน เล็กรูปแบบ 9 ก้าว*. สกลนคร: มปท..
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานนายกรัฐมนตรื. (พ.ศ. 2535-2539). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7*.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อเนก ไชโย. (2555). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบ้านแม่สะเป่ใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1*. แม่ฮ่องสอน: ม.ป.พ.